

resten kunde være ganske agtværdige Personer, er Noget, som Embedsmanden ikke let kan indlade sig paa; det vil ialtsald koste ham en Tid, for hvilken han kan have en meget bedre Anvendelse.

J det ærede Udvalgs Betænkning er det udtalt, at der ikke kan følge nogen særdeles Vidtløftighed i Forretningsgangen deraf, at Erklæringer meddeles, forudsat, at det skeer paa den Maade, som er bragt i Forslag. Jeg vil gjerne tilstaae, at efter den Maade, hvorpaa det er bragt i Forslag, vil det ikke volde nogen overmaade stor Vidtløftighed, men derimod vilde det blive Tilfældet, hvis der var mere Conseqvent i Forslaget, end der er. Da Erklæringsens Meddelelse skal indskrænke sig alene til een enkelt Person, nemlig Ansøgeren eller Klageren, og altsaa ikke kommer til Andres Kundskab, saa vil Vidtløftigheden ingenlunde blive saa stor, som den ellers vilde blive, ja, naar man vil søie sig efter de Bedkommende, saa vil der slet ingen Vidtløftighed flyde deraf, men det er ogsaa blot en Følge af, at Loven blev inconseqvent, og det er altsaa ikke noget, der kan tjene til Forsvar for den. Naar det derhos siges i Udvalgets Betænkning, at Hurtighed ikke er en Dyd ved vor Forretningsgang, og at man altsaa ikke fra den Side kan argumentere mod Erklæringerens Meddelelse, saa forekommer det mig at være et meget besynderligt Raisonnement; thi er vor Forretningsgang virkelig for vidtløftig, hvilket jeg paa ingen Maade vil benegte, saa kan det dog ikke være nogen Grund til at gjøre den endmere vidtløftig. Det ærede Udvalg har iøvrigt udtrykt sig, som om Spørgsmaalet fornemmelig dreiede sig om de Næringsbevillinger, som ere saa hyppige, og om hvilke der indgives saamange Ansøgninger, men det er, fordi man har sat sig paa et eenfaldigt Standpunkt; det er mindst disse Sager, med Hensyn til hvilke der kunde være virkelig Trængsel i Folket til at ønske Erklæringerens Offentlighed, men det maatte snarere være Anliggender af et ganske andet Slags, navnlig, hvor der er Spørgsmaal om Andragender, som gaae mere ind paa Retsgebetet. Naar det bemærkes, at der dog ikke kan flyde saa stor Vidtløftighed af den foreslaaede Meddelelse, da man dog alligevel

indhenter Erklæringer f. Ex. fra nærmeste Kjøbstad, hvor der er Spørgsmaal om Næringsbevilling paa Landet, saa skal jeg bemærke, at dette just ikke forholder sig aldeles saaledes. Der er mangfoldige Næringsbevillinger, med Hensyn til hvilke man blot indhenter Betænkning fra Sogneforstanderskaberne og Øvrighederne paa Landet; men det er dernæst ogsaa klart, at, hvis det kunde føre til Noget, at man meddeelte Bedkommende de Erklæringer, man afgav paa saadanne Andragender, og man navnlig meddeelte Andrageren Erklæringen, saa maatte han have Lov til at gjøre Indsigelse derimod, og da maatte der atter herom gives Erklæringer, naar han ikke skulde faae en eenfaldig og mod al Retfærdighed stridende Overvægt. Det siges fremdeles, at de andre Bedkommende, som kunde have en naturlig Afgang til at gjøre sig bekendte med Erklæringerens Indhold, ikke lide ved, at man indrømmer Ansøgeren en Gunst, som man ikke tillige indrømmer dem; anderledes kan jeg ikke forstaae Udvalgets Argumentation; — men det er aabenbart, at naar der er en naturlig Berettigelse til for alle Bedkommende at underrettes om Erklæringsens Indhold, saa er det aldeles inconseqvent at indskrænke denne Berettigelse til den ene Part og udelukke den anden, og det er derhos meget uretfærdigt mod den ene Part; thi just den Omstændighed, at man staaer for den ene Parts Dine, og alle de Andre, hvem Sagens Udfald ogsaa kunde interessere, ikke faae nogen Afgang til at gjøre sig bekendte med Erklæringen, er netop det, som maatte give Øvrigheden, dersom den ikke har den fornødne Styrke og Fasthed, en overveiende Tilbøielighed til at erklære i Overstemmelse med Ansøgerens Ønske. Hvad navnlig disse Næringsbevillinger angaaer, skal jeg iøvrigt bemærke, at det vil føre til meget Lidet, om vedkommende Ansøger bliver underrettet om den Erklæring, der afgives af den Myndighed, som i første Instant skal høres om Andragendet, naar han ikke tillige bliver bekendt med de yderligere Erklæringer. Hvad der i mange Tilfælde interessere de Bedkommende, er egentlig at vide, hvorfor deres Ansøgninger ikke ere blevne bevilgede. Det er netop under denne Sags Forhandling paa et tidligere Trin ble-